

T.C.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI

Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

7/5855

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 1113

31.12.2008

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM' nin 04.12.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-9979 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Sayın Tekin BİNGÖL' ün, 7/5855 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Prof. Dr. Veysel EROĞLU
Bakan

EK

Cevabi yazı (2sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:

Başbakanlık

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN TEKİN BİNGÖL' ÜN
7/5855 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

SORU 1. *Polatlı İlçesinde 2 yılı aşkın süredir devam eden ve giderek şiddetlenen kuraklık sorununu çözmek için sorumluluğu vatandaşa atmak dışında çözüm önerisi düşünülmekte midir?*

CEVAP 1. Polatlı yöresinde; 2007 yılında Porsuk Barajı su seviyesi uygun olduğundan Porsuk Çayından sulama yapan çiftçilerin etkilenmemesi için su bırakılmıştır. Ancak 2008 yılında buna imkân bulunamamıştır. Kuraklıktan dolayı Porsuk Barajında da su gelirlerinde azalma meydana gelmiş olup, 2008 yılı sulamasına 272 milyon m³ su ile başlanabilmektedir. Sulama+içme kullanma suyu ihtiyacının ortalama 170 milyon m³/yıl olduğu düşünüldürse bu durumda özellikle diğer yıllarda içme ve kullanma suyunun garanti edilmesi ön plana çıkmaktadır. İnşa edilen depolama tesislerinden öncelikle içme ve kullanma suyu ile bunlara bağlı olarak sulama tesislerinin su ihtiyacı karşılanacaktır.

SORU 2. *Gökpınar ve İlyas paşa barajları ne zaman programa alınmış ve ne zaman projelendirilmiştir. Barajın programa alındığı tarihten bugüne dek harcanan toplam tutarlar ne kadardır. Barajların ivedilikle faaliyete geçirilebilmesi için ne yapılması planlanmaktadır. Barajların faaliyete geçmesi için verilen son tarih nedir?*

CEVAP 2. Söz konusu bölgedeki sulama projelerimizin tamamı 1987 tarihli Yukarı Sakarya Islahı ve Sulaması Projesi Planlama Raporu kapsamında önerilmiş olan projelerdir. Planlama aşamasında sulama şebekeleri klasik kanal ve cazibe (salma) sulama sistemi olarak projelendirilmiş olması sebebiyle su tasarrufu sağlayan borulu şebeke ve yağmurlama- damla sulama sistemine göre planlama revizyonu yapılması gerekmektedir. Ayrıca İlyaspaşa adıyla herhangi bir baraj projesi yoktur. "İlyaspaşa Sulaması" Sakarya Nehrinden ve Gökpınar Barajından sulanması planlanan alanın ortak adıdır.

SORU 3. *Kuraklıkla mücadelede önemli bir araçta bilinçli tarım faaliyetlerinin yaygınlaştırılmasıdır. Polatlı İlçesinde tarımsal faaliyetlerle uğraşan vatandaşların sulama ile ilgili bilinçlendirilmesi için gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri nelerdir? Bu eğitim faaliyetleri kim ya da kimler tarafından toplam kaç kişiye verilmiştir.*

CEVAP 3. Valiliğin koordinatörlüğünde ilgili kurumların düzenlediği eğitim çalışmaları, 2008 yılında da devam etmiş olup; bu amaçla köylerde 12 adet çiftçi toplantısı düzenlenmiştir. Ayrıca, tarım ilçe müdürlüklerince de eğitim çalışmaları yapılmıştır.

SORU 4. *Sakarya nehri üzerine sulamada kullanılmak üzere DSİ Genel Müdürlüğüne yapımı planlanan İlyaspaşa Barajı ile Gökpınar Barajının yapılması ile ilgili çalışmalar hangi aşamada? Bu barajların yapılması ivedilikle hızlandırılması ile ilgili bir karar var mıdır?*

CEVAP 4. Söz konusu barajların hayata geçirilebilmesi için öncelikle planlama revizyonu yapımına ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sebeple 2011 yılı Yatırım Programında yer alması düşünülen Gökpınar Barajı yöredeki su ihtiyacı da dikkate alınarak, 2009 yılı Yatırım Programı çalışmalarında planlama revizyonu yapımı olarak değerlendirilecektir.

SORU 5. *Gerek Sakarya Nehri üzerinde gerekse Porsuk Çayı üzerinde sulama tesisi kurabilmek için DSİ Genel Müdürlüğünde su izni alınması zorunluluğu var mıdır? Böyle bir zorunluluk var ise, bu izin nereden hangi kriterlere göre alınmaktadır? Sakarya Nehri ya da Porsuk Çayında planlanan sulama havzası dışında su izni verilmekte midir? Havza dışına sulama tesisi kuran özel işletmeler için ne tür yaptırımlar uygulanmaktadır?*

Gerek Sakarya Nehri gerekse Porsuk Çayının sulama havzası ile ilgili bir su planlaması yapılmıştır mıdır? Su planlaması varsa bu plana uyulmakta mıdır? Eğer su planlaması yoksa su planlaması yapılması düşünülmekte midir?

CEVAP 5. Sakarya Nehri ve Porsuk Çayı üzerinde sulama tesisi kurulabilmesi için Kurumuzdan izin alınması zorunlu olup, yapımı planlanan sulama projeleri büyük yatırım harcamaları gerektirdiğinden projenin hayata geçirilmesi de bütçe imkânları çerçevesinde uzun zaman alabilmektedir. Bu nedenle DSİ' ce planlaması tamamlanmış fakat henüz uygulama programına girmemiş projelerde sulanacak olan tarım alanlarının gerek Sakarya Nehrinden gerekse Porsuk çayından su hakkı ayrılmıştır. Bu alanlar için DSİ' ce planlanmış olan projeler inşa edilene kadar arazi sahiplerine geçici olarak su kullanma izni verilebilmektedir. Bu şartları taşımayan tüm sulama suyu talepleri uygun karşılanmamakta veya Sulama Birliğinin kuruluşumuzla yaptığı su planlaması neticesinde su durumuna göre karşılanmaktadır.

SORU 6. *Sakarya nehri ile Porsuk çayından su temin ederek elektrik enerjisi kullanma sulama tesisleri kurabilmek için gerekli olan enerji izni için istenen su müsaadesini hangi kurumlar vermektedir? DSİ Genel Müdürlüğü dışında su izni veren kurumlar var mıdır? Bu konuda DSİ ile TEDAŞ arasında bir mutabakat var mıdır? TEDAŞ' ın Ankara İl Özel İdaresi köylere hizmet götürme Müdürlüğünce verilen suyun tarımda kullanılması uygundur raporuna göre sulama amaçlı enerji izni vermesi doğru mudur?*

CEVAP 6. Nehirlerden, motopomp kullanılarak yapılan sulamaların müsaadesini DSİ vermektedir. DSİ, havza bazında su kaynaklarını yöneten ve geliştiren bir kurum olduğundan, müsaade alınmadan yapılacak sulamalar gayri resmidir. Elektrik aboneliği alarak nehirten sulama amaçlı su alınması hususunda TEDAŞ ile DSİ arasında herhangi bir mutabakat olmayıp, karşılıklı yazışmalar yapılmaktadır. DSİ Genel Müdürlüğünce yayınlanan tamim gereği, münferit sulama suyu taleplerine olumsuz bakılmakta olup, havzaların potansiyeli ve ihtiyaç önceliklerine göre proje geliştirilmesi ve çalışmalarının yapılması sonucunda değerlendirme yapılabilmektedir. İl Özel İdaresince geliştirilen sulama projelerine nehirlerden alınmak istenen suyun müsaadeleri de DSİ'nin onayından geçmektedir.

SORU 7. *Sakarya nehri 2007 yılında 5 Temmuz 20 Ağustos arasında Polatlının Şabanözü Karaca Ahmet, Yeni köseler köylerinde tamamen kesildiği için hiç akmadı. 2008 yılında ise yine Temmuzun başında Ağustos ayının sonuna kadar Beylik köprü, Basri, Yassı höyük, Kıran harman, Şahanözü, Yeni köseler ve karaca Ahmet köylerinde kesildiği için hiç akmadı. Aynı durum Porsuk çayında da gerek 2007 gerekse 2008 yılında Polatlı İlçesi sınırlarında kalan Gençali, Ömerler, Sazılar ve Kıran harmanı köylerinde yaşandı. Hal böyle iken bugün itibarıyla Sakarya nehri ya da Porsuk çayı üzerine özellikle sulama havzaları dışına yeni yeni özel sulama tesislerinin kurulması doğru mudur? Bu tesislerin kurulması için TEDAŞ'ın enerji müsaadesi vermesi doğru mudur? Bu tesislerin kurulması ile ilgili devletin hangi kurumu denetleme yapmaktadır?*

CEVAP 7. Porsuk Barajında su yetersizliğinden dolayı Porsuk Çayına sulamada kullanılmak üzere su verilemeyeceği hususu DSİ III.(Eskişehir) Bölge Müdürlüğünce 22.02.2008 tarihinde bir yazı ile duyurulmuştur. Porsuk ve Sakarya Nehirlerinde yaşanan kuraklıkla ilgili en büyük sorun; çiftçilerin kural tanımaksızın su almaları ve suyu kilometrelerce uzağa götürmeleri ile DSİ tarafından verilen sulama izinlerinin çok üzerinde sulama yapılmasıdır.

Porsuk Çayının Sakarya Nehri ile birleştiği bölümde bulunan, Biçer sulama projesinin su ihtiyaçlarının güvenli bir şekilde karşılanabilmesi maksadıyla, Beylikova Depolama projesinin sulama şebekesinin borulu sisteme dönüştürülmesi için planlama revizyonu yapılarak yaklaşık 29 milyar m³ su tasarrufu sağlanacaktır. Bu çalışma tamamlandığında (adı geçen köylere ait) Adahisar ve Biçer Cazibe Sulaması Projelerine ait brüt 7.607 hektar arazinin sulama suyu ihtiyacı Beylikova Depolamasından karşılanabilecektir. 2008 Yılı Yatırım Programında yer alan "Aşağı Porsuk Vadi Sulamaları (Biçer Adahisar Beylikova Depolaması ve Sulaması) Projesi Planlama Revizyonu" ihale çalışmaları devam etmektedir.

